

Laenukäenduse tingimused

Kehtivad alates 22.03.2024

1. Üldtingimused	<p>1.1. Teenusetingimused on kehtestatud ettevõtluse toetamise ja laenude riikliku tagamise seaduse alusel.</p> <p>1.2. Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse (edaspidi sihtasutus) laenukäendusega on võimalik tagada ettevõtja¹ kohustusi, mis tulenevad laenu-, liisingu- ja garantiilepingust.</p> <p>1.3. Tingimustele vastava laenukäenduse saamiseks pank või liisinguandja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - esitab sihtasutusele taotluse või - annab käenduse volituse alusel, mille on pangale või liisinguandjale andnud sihtasutus. Sel juhul tagab pank või liisinguandja, et taotleja vastavus alltoodud tingimustele on dokumentaalselt tõendatav. <p>1.4. Teenuse kasutamiseks võib kaasneda riigiabi või vähese tähtsusega abi (VTA). VTA andmisel juhendatakse Euroopa Komisjoni määruses nr 2023/2831 sätestatud tingimustest² ja vastavast VTA abikavast. Riigiabi andmisel lähtutakse riigiabi reguleerivatest õigusaktidest.</p> <p>1.5. Sihtasutus võib käenduse andmisest keelduda, kui laenuaotleja või käendatav kohustus ei vasta sinsetele tingimustele või kui sihtasutuse hinnangul on käenduse andmisega seotud risk liiga suur.</p>
2. Nõuded laenuaotlejale	<p>2.1. Laenuaotleja on kantud Eesti Vabariigi äriregistrisse ja ta on äriregistrile esitanud nõutud andmed.</p> <p>2.2. Laenuaotleja on krediitvõimeline.</p> <p>2.3. Laenuaotleja omakapital vastab äriseadustikus sätestatud nõuetele (sihtasutus võib teha erandi juhul, kui laenuaotleja registreerimisest on möödunud vähem kui kolm aastat).</p> <p>2.4. Laenuaotlejal puuduvad tähtaega ületavad võlad krediitiasutustele ja riiklike maksude võlad või on need käenduse jõustumise seisuga tasutud või ajatatud.</p>
3. Soovituslikud nõuded laenuaotleja finantsnäitajatele	<p>3.1. Laenuaotleja katekordaja (DSCR) on pärast laenu väljastamist konservatiivsel hinnangul vähemalt 1,2.</p> <p>3.2. Lühiajaliste kohustuste katekordaja (ingl <i>current ratio</i>) on vähemalt 1,1.</p> <p>3.3. Omakapitali osakaal bilansimahus on pärast võetavaid kohustusi vähemalt 20%.</p>
4. Käenduse ulatus	<p>4.1. Kui sihtasutuse krediitrisk³ on kuni 5 miljonit eurot, siis on käenduse ulatus kuni 80% tagatavast laenust, liisingust või pangagarantiist, ehitussektori ettevõtjate puhul kuni 60%. Käenduse ulatus liisingust tuleneva kohustuse suhtes arvutatakse käibemaksuta summast.</p>

¹ Ettevõtja on äriseadustiku alusel äriühing (täisühing, usaldusühing, osahing, aktsiaselts või tulundusühistu) või füüsiline isik, kes pakub oma nimel tasu eest kaupu või teenuseid ning kelle jaoks on kaupade müük või teenuste osutamine püsiv tegevus. Ettevõtjate teenusetingimustes kehtestatud tingimused kehtivad laenuaotleja ja konsolideeritud temaga seotud ettevõtjate kohta. Seotud ettevõtjate kindlaksmääramisel lähtuvad pank ja liisinguandja oma sellekohasest sisenormistikust.

² VTA määruse artikli 4 lõike 1 alusel on käenduse vormis VTA suuruseks abi brutotoetusekvivalent, mis on võimalik täpselt välja arvutada, ilma et oleks vaja teha riskihinnang (läbipaistev abi). Abi brutotoetusekvivalent (ehk VTA summa) kantakse antud VTA-na riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrisse.

³ Krediitrisk ettevõtja kohta koosneb sihtasutuse kohustustest, mis on seotud taotluse esitanud ettevõtjaga ja temaga seotud ettevõtja(te) rühmaga. Sealjuures ei summeerita valitsuse või ministri poolt kinnitatud erimeetmetest tulenevaid käendusid ja laene.

	<p>4.2. Kui sihtasutuse krediidirisk on 5–10 miljonit eurot, siis on käenduse ulatus kuni 50% tagatavast kohustusest. Kui sihtasutus saab kasutada edasikindlustust, siis on käenduse ulatus kuni 70% tagatavast kohustusest, ehitussektori ettevõtjate puhul kuni 60%.</p> <p>4.3. Kui sihtasutuse krediidirisk on üle 10 miljoni euro, siis on käenduse ulatus kuni 60% tagatavast kohustusest.</p> <p>4.4. Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate⁴ puhul on sihtasutuse suurim võimalik krediidirisk 10 miljonit eurot ettevõtja kohta. Kui sihtasutus saab kasutada edasikindlustust, siis on suurim võimalik krediidirisk 25 miljonit eurot väikese või keskmise suurusega ettevõtja kohta.</p> <p>4.5. Üle 5 miljoni euro suuruse krediidiriski puhul peavad olema täidetud järgmised lisatingimused:</p> <p>4.5.1. rahastataval projektil on üks järgmistest eesmärkidest:</p> <ul style="list-style-type: none"> - suurendada ekspordipotentsiaali, - suurendada energia- ja materjali kasutamise tõhusust, - võtta kasutusele taastuenergia, - automatiseerida tegevust; <p>4.5.2. rahastatav investeering vastab jätkusuutliku investeeringu põhimõtetele⁵.</p> <p>4.6. Suurettevõtjaga⁶ seotud suurim krediidirisk sihtasutuse jaoks on vähese tähtsusega abi raames kuni 2,25 miljonit eurot. Sellest suurema krediidiriski võtmiseks suurettevõtjaga seoses on tarvilik eraldi riigiabiluba.</p> <p>4.7. Käendussumma väheneb proportsionaalselt laenu- või liisingusumma vähenemisega.</p>	
5. Käendatavad kohustused	<p>5.1. Laen ja laenulimiit.</p> <p>5.2. Pangagarantii ja pangagarantii limiit, sealhulgas akreditiiiv.</p> <p>5.3. Liising.</p> <p>5.4. Sihtasutus käendab ainult uut kohustust. Kohustuse refinantseerimine sellise kohustusega, mida käendab sihtasutus, tuleb sihtasutusega enne kooskõlastada.</p>	
6. Käendustasu	6.1. Investeerimislaen, liising, käibelaen, arvelduskrediit, korduvkasutusega laenulimiit, pangagarantii	6.2. Pangagarantii limiit
	0,8...3,8% käenduse jäägilt aastas vastavalt projekti riskisusele.	0,5...3,8% käenduse jäägilt aastas vastavalt projekti riskisusele.
7. Lepingutasu	7.1. Käenduse andmise otsustab ja käenduslepingu koostab pank	7.2. Käenduse andmise otsustab ja käenduslepingu koostab sihtasutus
	– 0,5% käendussummalt lepingu sõlmimisel, vähemalt 30 eurot.	– Kuni 520 000 euro suuruse käenduse puhul 0,5% käendussummalt lepingu sõlmimisel, vähemalt 30 eurot. – Suurema kui 520 000 euro suuruse käenduse puhul 1% käendussummalt lepingu sõlmimisel.
8. Lepingu muutmise tasu	8.1. Käenduse muudatuse otsustab ja käenduslepingu lisa koostab pank	8.2. Käenduse muudatuse otsustab ja käenduslepingu lisa koostab sihtasutus
	– 0,2% käenduse jäägilt, vähemalt 30 eurot, kui lepingu	– 0,2% käenduse jäägilt, vähemalt 30 eurot.

⁴ Komisjoni 17. juuni 2014. a määruse (EL) nr 651/2014 lisa 1 alusel on väike ja keskmise suurusega ettevõtja selline ettevõtja, millel on alla 250 töötaja ning mille aastakäive on kuni 50 miljonit eurot ja/või bilansimaht ei ületa 43 miljonit eurot.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/2088 artikli 2 punkt 17: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02019R2088-20200712>.

⁶ Suurettevõtja on ettevõtja, kes ei ole väike ja keskmise suurusega ettevõtja.

	<p>muutmise põhjus on käenduse ja sellega tagatud kohustuse suurendamine.</p> <p>– Teistel juhtudel puudub.</p>	<p>– Lepingu riski mittesuurendavate tehniliste tingimuste⁷ või majanduslikku sisu mitteomavate või väheoluliste tingimuste muudatuste puhul arvutatakse lepingu muutmise tasu järgmiselt: käenduse summa või jääk suurusega</p> <p>* kuni 50 000 eurot: lepingu muutmise tavatasu;</p> <p>* üle 50 000 euro: 100 eurot + 0,002% käenduse summalt või jäägilt.</p>
9. Lepingu ennetähtaegse lõpetamise tasu	1% käenduse jäägilt, vähemalt 30 eurot. Tasu võetakse juhul, kui käendatud kohustus jääb edasi kehtima ka pärast sihtasutuse käenduslepingu lõppemist.	
10. Tasude arvestamine	Arvelduskrediidi, korduvkasutusega laenulimiidi ja pangagarantii limiidi puhul arvestatakse tasud limiidi käendusega tagatud osalt.	
11. Käendust ei väljastata järgmistele tegevustele ja ettevõtjatele:	<p>11.1. põllumajandustoodete esmatootmine, kalandus ja vesiviljelus ning metsamajandus;</p> <p>11.2. tubaka (ning sellega seotud toodete) valmistamine, töötlemine ja turustamine;</p> <p>11.3. maanteekaubavedudel kasutatavate transpordivahendite ja seadmete soetamine;</p> <p>11.4. sõidukite ja liikurmasinate soetamine juhul, kui käendus väljastatakse volikirja alusel sihtasutuse nimel;</p> <p>11.5. jae- ja hulgikaubandusettevõtjate käibevahendite rahastamine;</p> <p>11.6. finants- ja kindlustustegevusega tegelevad ettevõtjad;</p> <p>11.7. kinnisvaraarendusprojektid müügi ja väljarentimise eesmärgil. Kui kinnisvara arendatakse oma, sealhulgas tütar- ja sidusettevõtjate kinnisvaraarendusega mitteseotud tegevuse tarbeks, on lubatud rentida osa pindu välja tingimisel, et rendilaekumised, välja arvatud tütar- ja sidusettevõtjatel, ei ületa 30% laenutaotleja aastakäibest;</p> <p>11.8. ekspordiga seotud tegevus, mis on otseselt seotud eksporditavate koguste, jaotusvõrgu loomise ja toimimise või muude eksportimisest tulenevate jooksvate kuludega, juhul kui käenduse väljastamisega antakse vähese tähtsusega abi;</p> <p>11.9. seadusest tulenevate maksude tasumisega seotud garantiid;</p> <p>11.10. tuumajõujaamade tegevuse lõpetamine või nende rajamine;</p> <p>11.11. investeeringud, et vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid, mis tekivad direktiivi 2003/87/EÜ8 lisas 1 loetletud tegevusaladel;</p> <p>11.12. investeeringud lennujaamataristusse, välja arvatud juhul, kui need on seotud keskkonnakaitsega või kui nendega kaasnevad investeeringud, mis on vajalikud lennujaamataristu ebasoodsa keskkonnamõju leevendamiseks või vähendamiseks;</p> <p>11.13. hasartmänguvaldkonnas tegutsev ettevõtja;</p> <p>11.14. rahastamise eesmärk on kasutada importtoodete asemel kodumaiseid tooteid;</p> <p>11.15. valdkonnad, mis on seotud pornograafiaga, andmete ebaseadusliku allalaadimisega ja ebaseadusliku ligipääsu võimaldamisega andmevõrkudele;</p> <p>11.16. teadus- ja arendustegevus tervishoiu valdkonnas eesmärgiga teaduslikul või ravieesmärgil kloonida inimesi või arendada geneetiliselt muundatud organisme.</p>	

⁷ Tehnilised tingimused on need, mille muutmine ei muuda tingimuse sisu ega selle eesmärgi täitmist. Vastava muudatuse vajadus võib tekkida väga erinevatel põhjustel alates trükiveast kuni selliste õiguslike nüanssideni, mis ei olnud otsuse tegemise ajaks selgunud või mida ei jõutud täpsustada. Majanduslikku sisu mitteomavate või väheoluliste muudatustega on tegu juhtudel, kui vabastatakse tagatispaketist väheväärtuslik või väärtusetu tagatisvara.

⁸ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32003L0087&from=EN>.

12. Kui pank annab käenduse volituse alusel sihtasutuse nimel ja muudab käenduslepingut, on pank kohustatud kontrollima ettevõtja vähese tähtsusega abi vaba jääki riigiabiregistrist⁹. Pank võib käenduse väljastada mahus, mis ei ületa riigiabi reeglites sätestatud piirmäärasid. Väljavõtte vähese tähtsusega abi vaba jäägi kohta tuleb säilitada koos teiste laenukäenduse tingimuste täitmist tõendavate dokumentidega.

---

⁹ Vähese tähtsusega abi info ja riigiabiregister asuvad aadressil <http://www.fin.ee/riigiabi>.